

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK VII.

DE RUITERS VAN DE APOCALYPS.

Als wij in deze tijd kijken naar de onheilsverwachtingen die er overal zijn, dan worden we eigenlijk getroffen door de neiging van vele christenen te verwijzen naar de openbaring van Johannes en vooral naar het laatste gedeelte, de periode die aan het oordeel vooraf schijnt te gaan. Het is alsof de mensheid een beetje de hoop heeft opgegeven. In een tijd waarin men zich bezighoudt met vernieuwing - en dat zou in deze tijd moeten zijn - is het erg belangrijk eens even na te gaan waar de oorzaken liggen waardoor die moedeloosheid ontstaat en wat eventueel de negatieve uitwerking ervan kan zijn.

Wij kunnen ons natuurlijk tegen het ondergangdenken van de mensen verzetten met de kreet: ach, het zal wel meevallen. Maar is dat waar? Ik geloof het namelijk niet. Het is duidelijk, dat iedereen een verontschuldiging zoekt voor zaken die aan de gang zijn.

Als men u vertelt dat hongersnood onvermijdelijk is, dan wijs ik alleen maar op de grote hoeveelheden voedingsmiddelen die overal in de wereld in feite worden gebruikt als veevoeder of liggen te rotten. Als men het heeft over de noodzaak tot vrijheid voor alle volkeren en over de strijd en het bloedvergieten dat onvermijdelijk daaruit voortkomt, dan ben ik geneigd mij af te vragen, of men de mensen wel vrijheid kan geven voordat ze weten wat dat is.

Als iedereen roept dat er een geestelijke ondergang is omdat er zoveel secten zijn, dan ben ik geneigd te zeggen: Lieve mensen, als er zoveel secten zijn, dan komt dat alleen omdat de kerken falen. Het is een kwestie van kijken naar de zaak. Ik wil proberen duidelijk te maken wat de gemiddelde mens op het ogenblik moet ondergaan.

Oorlogsdreiging. Problemen in Polen. Zal daar een wereldoorlog uit voortkomen of niet? Mogelijk is het.

De grote conflicten in Afrika en Zuid-Amerika. De grote conflicten in Midden-Amerika. Overall opstand, overall oproer. Wat zal China wel doen? Wij weten het niet. Ondertussen zakt de economie langzaam maar zeker in elkaar. Alles wat we willen eten en drinken is ongezond. Alles wat we doen is verkeerd. Wat blijft er eigenlijk nog over om voor te leven? Je zoudt zeggen: een mens wordt tegenwoordig geboren om te zien op hoeveel verschillende manieren hij kan sterven. Dat je daardoor negatief wordt is begrijpelijk.

Aan de andere kant kun je ook weer niet zeggen dat het niet waar is. Je kunt niet zeggen dat er helemaal geen reden is om je ongerust te maken over alle martelingen en onderdrukking die er in de wereld plaatsvinden. Zo min als je kunt zeggen dat het dwaas is om je druk te maken over de

gevaaren van o.a. atombommen, kerncentrales en al die andere dingen. Ze zijn wel degelijk gevaarlijk.

Hetzelfde is het met de economie. Er is wel degelijk reden om je zorgen te maken over een teruglopende economie omdat je weet dat de mensen de tering niet naar de nering willen zetten en daaruit dus geweld en allerlei problemen voortkomen. Maar als je zo wordt geconfronteerd met de onttakeling van alle vaste waarden, dan zul je misschien gaan zoeken naar iets wat een beetje meer zekerheid geeft.

Vernieuwing kan er alleen zijn, indien de mens weer zelfstandig wordt. Zelfstandiger word je, als je begrijpt dat je van anderen niets te verwachten hebt. En juist door de nadruk te leggen op alle negatieve zaken kun je de mensen wakker schudden, kun je hun duidelijk maken dat het leven niet iets is van alleen maar eisen stellen en verder heel gezellig doen. Je kunt de mensen duidelijk maken dat het niet aangaat anderen verwijten te maken, terwijl je zelf niet in staat bent je eigen zaken goed te regelen. Dat is pijnlijk.

Ik kan mij voorstellen dat er heel veel mensen zijn (in het grote zakenleven b.v.) die zeggen: Maar wij geven toch aan veel mensen werk. Wij moeten onze producten toch afzetten. Daar heeft u dan wel gelijk in vanuit uw standpunt. Maar laten wij ons dan eens afvragen, of uw producten wel zo nuttig en zo nodig zijn als u zegt. Pas als de mensen voor een keuze worden gesteld, is er een mogelijkheid dat ze gaan kijken naar hetgeen er voor hen het best is.

Een vernieuwing kan nooit beginnen, als je wordt overspoeld door allerlei zaken. Als je wordt overspoeld door positieve en negatieve reclame, helpt dat niet. Als je alleen maar wordt geconfronteerd met geruststellend nieuws, dan is dat dansen boven op een vulkaan. Als je alleen maar met negatief nieuws te maken krijgt, dan denk je dat er toch niets meer aan te doen is. Het gaat juist om de weg die je moet kiezen.

Ik weet wat de gevaren zijn. Ik weet wat mijn mogelijkheden zijn en daardoor kies ik voor datgene wat ik persoonlijk kan zijn en kan doen. Niet mij beroepend op anderen of eisend van anderen, niet mij in een hoek laten zetten als iemand die het toch niet beter kan weten, maar gewoon door mijzelf te zijn en mijn weg te gaan. Want hoe willen wij een nieuwe wereld en een nieuwe mensheid krijgen, als iedereen de zaken maar laat gaan zoals ze gaan. Dat is gewoon niet denkbaar.

Wij zullen wel degelijk mensen moeten krijgen die zelf de handen aan de ploeg slaan. Mensen, die zelf zoeken naar middelen om desnoods prettiger te leven, om misschien hun medemensen werkelijk te helpen. Als je dat wilt krijgen, dan moeten die mensen eerst overtuigd zijn van de zaak. Zij moeten weten dat je niets kunt krijgen door erom te schreeuwen. En daarmee zitten we eigenlijk direct in het probleem van de vernieuwing, want de Ruiters van de Apocalyps gaan uit.

Dan is er hongersnood. Hongersnood is er op de wereld altijd. Maar laten we niet vergeten dat die er altijd geweest is.

Er is oorlog, zeker. Maar er is altijd oorlog geweest. Alleen al sedert de laatste wereldoorlog zijn er reeds 130 verschillende oorlogjes gevoerd. Daar behoeven we ons heus niet druk over te maken. Dat zijn geen engelen Gods die uitgaan om de mensheid te straffen. Dat zijn processen die zich afspelen in de mensheid. En zowel de hongersnood als de oorlogen zijn voor een groot gedeelte de manifestatie van het onvermogen van de mens om te leven als mens met de mensheid.

Moet er een nieuwe tijd komen, dan zal dat een tijd moeten zijn waarin de mens in de eerste plaats mens is. Geen consument, geen producent maar mens. Dan is het duidelijk, dat daaruit op een gegeven moment heel wat veranderingen zullen voortkomen.

voortkomen

Pestilentiën zullen rondtrekken, zegt de Openbaring. Dat is mogelijk. Maar als de mensheid werkelijk wil (dat heeft ze meermalen bewezen), dan kan ze zelfs dergelijke epidemieën zeer snel de baas. Als ze maar werkelijk wil en het niet een kwestie is van: hoeveel kan ik eraan verdienen, maar hoeveel mensen kan ik helpen? Dan kan de mensheid ontstellend vlug reageren.

Als wij ons dat ook realiseren, behoeven we voor de Ruiters van de Apocalyps heus niet zo bang te zijn voor een oorlog waarin vaders tegen zoons strijden enz. Het zijn allemaal leuke profetieën. Het is vaak zo geweest. Zelfs in de laatste wereldoorlog waren er families tegen elkaar verdeeld. De ene familie had het handje, de andere had de vuist. Ze maakten elkaar het leven onmogelijk en waren bereid elkaar om te brengen. Het zijn gegevens die niet alleen maar lopen gedurende de laatste jaren.

Als je nu eens niet uitgaat van een denkbeeld maar van een feit, dan wordt het wat anders. Als je geluk niet meer omschrijft als 'hebben' maar als 'zijn', dan wordt het ook anders. Als je begrijpt dat vreugde heel vaak kan liggen in heel kleine, onbelangrijke dingen en ook dat anderen misschien nog niet zover zijn, dan kun je al heel veel doen.

Een vernieuwing, zoals die zich afspeelt in deze jaren, is uit de aard der zaak een vernieuwing die vele mensen tot wanhoop brengt. Die de mensen doet wegvluchten in allerlei irreële denkbeelden waarmee ze zich verschansen achter 'het is zo erg nog niet' of in doen of denken hun ongenoegen uitleven in de wereld. Dat hebben we toch niet nodig? Wij moeten feiten kennen. Een nieuwe mens kan niet geboren worden alleen maar uit het negeren van een deel van de wereld - of het nu het goede of het kwade deel is.

Als er een oordeel is (de engel met het zwaard), dan is het eenvoudig weer een keuze. Het wonderlijke is, dat in de meeste religies die keuze alleen aan God wordt toegekend. Al het andere moogt u zelf doen. U moogt zelf kiezen of u deugdzaam of zondig wilt leven. Als u te deugdzaam bent, dan is dat weer zonde in de ogen van anderen, want dan is het hoovaardigheid. God geeft ook ons de keuze. Dat klinkt weer erg vroom. Moeten wij dan zeggen: Het onbekende geeft ons de keuze?

Wij kunnen kiezen hoe wij willen leven. Wij kunnen zelf kiezen wat voor ons juist is. Als wij die keuze verkeerd maken, dan worden we in de chaos meegesleurd, dan worden we ontmoedigd, dan beginnen we onmiddellijk verwijten te uiten tegen iedereen, dan gaan we protesteren, dan menen we dat je pressie moet uitoefenen. En als dat ook nog niet gaat, gooi er dan maar een atoombom op. Maar als we werkelijk beseffen wat er **gaande** is, dan gaan we **grijpen** naar ons innerlijk. Het is de geestelijke mens die overleeft, niet de andere.

Zeker, ik weet het wel, er zijn heel veel mensen die zeggen: Het aantal overlevenden is 144.000. Goed. 144.000 is het z.g. volledige getal: 9. Het getal 9 is de mens die treedt voor God. De mens die treedt voor God is de mens, die in zich de kracht waaruit hij voortkomt durft ontmoeten.

Dit is niet een poging om de zaak even in het religieuze te trekken maar om duidelijk te maken waar het om gaat. Wij moeten in onszelf zoeken, niet in de wereld. En als we in onszelf zoeken, dan vinden we in ons wel datgene wat voor ons belangrijk is: onze kracht, onze noodzaak.

Die noodzaken hebben waarschijnlijk heel weinig te maken met politiek, met oliecrisis, met economie. Die innerlijke waarden hebben vooral te maken met de manier waarop we de wereld zien en beleven. De wereld waaruit we de kracht putten en de manier waarop wij die kracht weten te delen met alles wat er om ons heen is. Dan kunnen de Ruiters van de Apocalyps uitgaan zoveel ze willen, maar ons kunnen ze niet treffen, want wij dragen innerlijk het juiste teken. Niet het teken van het Beest, maar het teken

van God. Daarmee heb ik zeer waarschijnlijk veel van degenen, die al hun negatieve verwachtingen omtrent deze tijd putten uit de Apocalyps, zwaar teleurgesteld of misschien zelfs op hun te lange en zeer religieuze tenen getrapt. Maar feiten zijn feiten.

Mensen die zich losmaken van de maatschappij worden nu vaak negatief beschouwd. Zijn zij wel zo negatief? Dat wij hen als negatief beschouwen komt, omdat zij niet beantwoorden aan datgene wat algemeen gebruikelijk is. Als ze wegvluchten in drugs, als ze werkelijk drop-outs worden die helemaal niets meer zijn, alleen maar een soort parasieten, dan is dat negatief volgens mij. Want dan hebben ze één ding vergeten namelijk, dat je ook nog mens moet zijn.

Maar als iemand zegt: De hele gemeenschap, de hele maatschappij heeft mij niets meer te zeggen. Ik zoek mijn eigen weg. Ik wil leven vanuit een persoonlijk beleven van het bestaan: geluk. Ik zal mijn eigen metgezellen kiezen. Ik zal mijn eigen gedachten volgen. Ik zal proberen om alles wat ik aan licht en geluk heb ook nog met anderen te delen. Dan zeg ik: Kijk, die mensen zijn misschien voor velen de vijanden in de maatschappij, want ze tasten de gevestigde orde aan, maar ze zijn gelijktijdig ook degenen die behoren tot de vernieuwing, tot de nieuwe era.

Het klinkt vreemd als je het zegt, maar ik kan mij niet voorstellen dat iemand, die b.v. aan politiek doet innerlijk zo verlicht is dat hij verder kan komen dan de beperkte belangen en het behoud van wat er nu is. En daar moeten wij juist overheen groeien. Dus is er sprake van een voortdurende uitholling van de maatschappij, van de instellingen en van alles wat daar bij behoort. En dat is niet negatief, dat is positief. Het is positief omdat de mensen, die zich onttrekken aan de regels van die maatschappij en zich niet vasthechten als parasieten aan die gemeenschap, die zichzelf proberen te zijn, zelf proberen te leven, op hun eigen manier werken, zoeken naar hun eigen alternatief dat zijn de mensen van de nieuwe tijd.

Dat zijn de mensen die de vernieuwing mogelijk moeten maken. Denkt u nu niet: o, wat hebben wij er veel van nodig. Het is namelijk zo dat een zeer kleine groep, die consequent haar eigen weg gaat en die weg gaande niet probeert de bestaande orde aan te tasten maar duidelijk maakt dat je buiten die orde gelukkiger kunt zijn, altijd aangroeit. Tien procent is meer dan voldoende. Als tien procent van de Nederlandse bevolking zou komen tot een nieuwe manier van leven, dan betekent het dat de gehele leefwijze van Nederland in twee generaties vokomen veranderd is. Als 1 % van de mensen leert in zichzelf geestelijke krachten te gebruiken en met geestelijke krachten te werken, dan houdt dit in dat daardoor de gehele mensheid zodanig nieuwe stimuli ervaart dat de vernieuwing onstuitbaar voortgaat en dat alle lege schillen van vroegere machts- en krachtsverhoudingen alleen maar op de weg achterblijven. Wij moeten niet negatief denken, maar we moeten wel beseffen dat het anders moet.

Dit is iets waarmee de doemdenkenden natuurlijk niet erg gelukkig zijn. Ook degene die zegt dat het allemaal wel meevalt, zal waarschijnlijk hier hevige protesten gaan uiten, want ze vinden allebei dat het moet vanuit dit kader. Zij zeggen: Wij moeten deze maatschappij omturnen. Goed, zet de maatschappij op haar kop en wat gebeurt er? De centen vallen uit de zakken; die ben je kwijt. Voor de rest blijft het precies hetzelfde waterhoofd dat je eerst had. Daar kom je niet verder mee.

Je kunt zeggen: Wij moeten de economie in stand houden. Die economie is een macht, maar ze is geen concrete macht. Ze is voor een groot gedeelte gebouwd op illusies, op overbodigheden, op exploitatie van op zichzelf al te zeldzame grondstoffen en materialen.

Natuurlijk, het is erg prettig, als u allemaal een nieuwe auto heeft, dan kunt u ook in de file staan. Maar zou het niet veel beter zijn om een

auto te bouwen die in staat is om 50 jaar te rijden? Zeker, je zet niet zoveel auto's af. Je kunt er niet zoveel aan verdienen, dat is zeker. Maar aan de andere kant, als er dan auto's nodig zijn, heb je in ieder geval met een minimum aan materiaal een maximum aan transportmogelijkheid geschapen. Maar zo denken die mensen niet.

Iedereen die hoort dat je bezig bent met een nieuwe tijd en de vernieuwing die zich afspeelt, heeft zo het idee: je wilt alles uitroeien wat nu bestaat. Dat is niet mogelijk. Je kunt de klok nooit terugzetten. Maar je kunt begrijpen wat niet meer aanvaardbaar is en proberen in de plaats van het onaanvaardbare althans voor jezelf en je gemeenschap het aanvaardbare te stellen. En dan komt je verder.

Er zijn mensen die erg moeizaam worstelen met ideeën als b.v. anarchie. Anderen worstelen al even moeizaam met denkbeelden als volksreferendum. Waarom eigenlijk? In beide gevallen omdat het een aantasting zou kunnen betekenen van hun voorgestelde waarde, van hun voorgestelde orde. Maar is die orde zo belangrijk?

Je kunt natuurlijk zeggen: De Zwitsers hebben dat gedaan. De Zwitsers hebben gezegd, dat ze geen gastarbeiders willen hebben die een vestigingsrecht krijgen in hun land. Dat is erg vervelend voor de gastarbeiders. Ik zou niet weten waarom. Als die mensen er allemaal van overtuigd zijn dat het beter is dat ze niet worden overspoeld door allerlei vreemdelingen en dat als het nodig is zij zelf die karweitjes ook kunnen opknappen, dan zie ik niet in waarom ze dan progressief moeten besluiten, zoals dat heet.

Progressief is over het algemeen zonder limiet en zonder denken aan de werkelijkheid. Die mensen hebben gewoon recht om dat te besluiten. Maar als in Nederland (neem nu maar een voorbeeld) datzelfde referendum een rol zou spelen, denkt u dan ook niet dat heel wat dingen anders zouden lopen dan ze nu lopen? Maar dat zouden de mensen zelf gekozen hebben, zelf geconfronteerd zijn met de consequenties van hun besluiten. Dan is het niet mogelijk om de een of andere politieke partij, groep of kerk als zondebok te nemen. Dan heb je het zelf gewild.

Met anarchie is het precies hetzelfde. Een mens, die voor zichzelf zorgt, en vanuit zichzelf leeft en werkt, is toch aanvaardbaar. Moet hij zich dan laten regeren door een ander? Moet een ander uitmaken welk pak je moet dragen, wat je gelooft, wat je denkt, wat je eet? Dat mag je toch zelf wel bepalen? Als je dat werkelijk wilt, ben je een anarchist. Ik geloof, dat anarchisme in de zin van vrij zijn altijd beter is dan wat er nu bestaat: leven in een onderling opgevoerde illusie die tot steeds grotere conflicten aanleiding geeft.

Geestelijk is het net eender. Je kunt natuurlijk erg nijdig zijn dat er zoveel mensen zich bezighouden met TM, met yoga, meelopen in de Krishna-beweging, meelopen in al die andere bewegingen. Maar waarom doen die mensen dat? Omdat ze geen houvast vinden. Wat is het enige houvast dat er werkelijk bestaat? Wij moeten dat goed begrijpen. Het enige houvast dat je hebt in de maatschappij, als je de illusies opzij gooit, is je eigen "ik" met je mogelijkheden en capaciteiten en de God waaraan je diep in jezelf gelooft en verder niets. Een vernieuwing moet juist uitgaan van het doorbreken van de illusies waarin men leeft, het doorbreken van de waantoestanden.

Nu is het natuurlijk heel wat gemakkelijker om de Ruiters van de Apocalyps aan te kondigen dan zelf wat te doen. Wat is er feitelijk gebeurd?

Veel mensen zijn weggevlucht voor de feiten in allerlei stellingen, in allerlei aanvaardingen of verwerpingen. Maar ze ontwijken daarmee een werkelijkheid waaraan ze niet kunnen ontkomen. Omdat die feiten steeds duidelijker kenbaar en voelbaar worden, ook steeds meer vooruit te zien zijn ontstaat er zo'n grotere verdeeldheid. Men vreest de werkelijkheid

omdat men zo graag wil dromen. Het is duidelijk dat het doemdenken daaruit voortkomt even goed als het optimisme van: wij redden het wel. Keep smiling and the sun will shine. Dat moet je in Nederland proberen. Ik zie heel Nederland grijzen en het regent dat het giet. Door deze gedachtengang zullen meer en meer mensen komen los te staan van de gevestigde orde, van de gevestigde religie. En dan hebben ze nog niet eens een houvast. Maar die mensen moeten leven. Ze moeten verder gaan. En dan zijn hun enige middelen eigenlijk gelegen in henzelf.

In deze tijd zijn er allerlei invloeden die het paranormale in de mens bevorderen, maar ook de eigen leefwijze veranderen. 'Ik ga het nu eens op mijn manier doen,' zegt men dan. Maar dat is lastig voor anderen die erop rekenen dat u zult opereren zoals u altijd heeft gedaan. Maar dat is nu vrijheid. Die vrijheid manifesteert zich misschien aanvankelijk in een afwijking van de norm, maar ze betekent wel een verandering van mentaliteit.

Een verandering van mentaliteit op zich impliceert verandering van geestelijk leven, een andere volgorde van uitwisseling van ervaring tussen geest en stof. Juist als je meer op jezelf bent aangewezen, als je minder een weg kunt vinden, dan zul je ook eerder geneigd zijn te luisteren naar die stem diep in je. Dan zal dat werkelijke "ik" met al zijn geestelijke voertuigen meer en meer zich kunnen manifesteren in de stof.

Wat zijn dan de elementen die wij van de geestelijke wereld kunnen verwachten?

Een sfeer van licht is altijd ook een sfeer van harmonie. De sferen van schemering zijn altijd sferen van verval. De sferen van het duister betekenen altijd weer wanhopig isolement. Isolement kun je zo krijgen. Verval kun je overal zien. Daarvoor behoef je niet naar geestelijke waarden te grijpen. Dus is het enige dat overblijft: het grijpen naar een harmonie die je niet ziet in de werkelijkheid, maar die je in jezelf beleeft en zelf waar kunt maken. Dat houdt in, dat steeds meer mensen bewust of onbewust zullen gaan zoeken naar iets in henzelf dat het leven de moeite waard maakt: het niet meer afhankelijk stellen van anderen. Het betekent, dat steeds meer mensen door die grote geestelijke krachten mede geleid en gedreven worden. En dat houdt weer in dat ze steeds beter en vollediger kunnen reageren op de bewustzijnswaarde van de geest en van het menselijk bovenbewustzijn die altijd rond alle mensen aanwezig zijn.

In het begin zal het echt frustrerend zijn. Als je bij wijze van spreken een geheime vergadering belegt, dan zijn er mensen die het geheim al hebben afgelezen voordat je het besluit hebt genomen. Zij zijn al aanwezig voordat er eigenlijk wat aan de gang is. Er zijn heel wat voorbeelden van snelle conclusies in de journalistiek op het ogenblik. Dat is heus niet alleen een kwestie van voorspellen maar van voorvoelen. Dat zijn mensen, die zich op de een of andere manier al hebben losgemaakt van het gedwongen denken in vaste lijnen. Als we daaraan de geestelijke elementen kunnen toevoegen, dan moet het mogelijk zijn om steeds grotere harmonieën op aarde uit te breiden. De Ruiters van de Apocalyps zullen misschien rondgaan, maar ze zullen alleen diegenen kunnen treffen die zich aan de illusie van hun verderfelijke onderwerpen.

De Ruiters van de Apocalyps zijn droombeelden. De mens is in staat om al die dingen te veranderen. Zeker, wanneer de aarde vergaat, vergaat de mensheid. Maar de aarde is nog niet zo ver. Aan hongersnood kunnen we iets doen. Oorlog kunnen we weigeren te erkennen als iets dat wettig of reëel is; daar kunnen wij ons tegen verzetten. Pest. Wij kunnen proberen de zieken te helpen. Zo kunnen we doorgaan.

Wij kunnen alle dingen die door de Ruiters worden gesymboliseerd zelf overwinnen, als we ons niet onderwerpen aan de schijnbare onontkooombaarheid van hun komst en inwerking.

Dan kom ik nu tot een paar conclusies ten aanzien van deze tijd:

Het is natuurlijk niet goed om te roken, dat weten we allemaal. Koffie en thee zijn ook niet gezond. De doktoren hebben het u bevestigd. Wist u dat er bepaalde groepen zijn, niet alleen bij de christenen maar ook elders, die dat al heel lang verkondigen? Dierlijke voeding is in vele gevallen gevaarlijk en ongezond in deze tijd. Dan zegt men: Het komt door de hormonen. Maar het vegetarisme is al zo oud dat het al bestond vóór Jezus' tijd. Er is niets nieuws onder de zon. Al die redmiddelen die we aankondigen zijn niets nieuws. Ze zijn gewoon oude overleveringen. Het enige dat we kunnen zeggen is, dat ze eens alleen een richting waren voor mensen met zeer specifieke bedoelingen en dat ze nu langzaam maar zeker een noodzaak worden omdat men eenvoudig de lichamelijke mens en zijn milieu overbelast.

Maar we zijn niet machteloos. Je hoeft niet zoveel te roken. Je hoeft niet zoveel koffie en thee te drinken. Je kunt uitkijken wat voor vlees je eet. Je kunt ervoor zorgen dat je zelf de lucht waarin je leeft niet méér verontreinigd dan nodig is enz. Je kunt zelf heel veel doen. Je bent niet hulpeloos. Al die waarschuwers hebben ergens wel gelijk; ze hebben ergens ook ongelijk.

Er zijn mensen die zeggen: Van aardappelen word je vet. Iedereen zei toen: Wij eten geen aardappelen meer. Nu zijn er specialisten die zeggen: Aardappelen heb je nodig vanwege de vitaminen en vet word je daar niet van. Ik bedoel maar, het is alleen maar mode. Moet je je dan door die mode laten leiden? Je kunt zelf toch wel verstandig leven?

Als je niet kunt slapen van een kop koffie, dan drink je geen koffie vóór het slapen gaan. Als je teveel loopt te kuchen van het roken, dan probeer je er eens een tijdje van af te blijven. Als je denkt, dat je op een gegeven ogenblik geen vrede meer kunt hebben in de stad, dan probeer je ergens buiten te gaan wonen.

Iedereen kan, als hij wil heus veel doen om zijn leven aan te passen op een persoonlijke basis zonder zich te laten overheersen door de mensen die weer iets nieuws hebben gevonden dat toch vooral zo schadelijk is. En dan hebben we heus geen Voronoff nodig met zijn apeklieren. Soms denk je: er zijn mensen die hebben zoveel behandelingen gehad dat ze er zelf één geworden zijn.

Zo is daar ook de Frischzell-therapie om lang te leven. Kijk, lang leven doe je alleen, indien je innerlijk vrede hebt, anders verteert je jezelf. Dan kun je wel tijdelijk bijstoken, maar veel helpen doet het niet. Als wij op deze manier werken, dan zullen we juist door het feit, dat we onszelf zijn een nieuwe wereld scheppen zonder dat we daar zelfs maar iets van bemerken.

Er zijn steeds meer mensen, die zich op welke manier dan ook tegen de bestaande regels, normen en wetten gaan verzetten. Heel veel van die groepen weten eigenlijk niet wat ze doen. Maar ze hebben wel één ding bereikt, dat de maatschappij een groot gedeelte van haar vaste patronen begint te verliezen. Hoe minder vaste patronen er zijn om je aan vast te klampen, hoe belangrijker het wordt dat je zelf je levenspatroon probeert te bepalen. Zelfstandigheid komt dus eigenlijk voort uit de verwarring die dergelijke groepen tot stand brengen.

Als we kijken naar de politiek en de zaken zoals ze op het ogenblik lopen, dan kunnen we natuurlijk zeggen: Daar hebben wij geen invloed op of: dat is onzin. Maar de spanningen die door de politiek ontstaan betekenen wel degelijk een invloed op de mens. En als men daarop werkelijk re-

ageert en niet vanuit de een of andere veronderstelling, dan ben ik bang dat de politici hun invloed overal zullen zien tanen, zodat zelfs een oorlogsdreiging niet meer genoeg zal zijn om de mensen in beweging te krijgen en te doen handelen volgens hun plannen. Dan kun je zeggen:

De economie is slecht. Natuurlijk is de economie slecht, als je uitgaat van het bestaande patroon. Maar als je even daarbuiten staat, dan kun je vaak heel veel dingen doen die wel plezierig zijn en waardoor je wel redelijk kunt leven.

Het is opvallend, dat de laatste tijd vooral handwerkbedrijfjes met maximaal een paar mensen personeel (meestal ook zonder) winst maken, vooruitgaan, terwijl al degenen die proberen volgens het oude patroon te werken en te concurreren langzaam maar zeker zichzelf de grond in boren. Al die dingen worden toch langzamerhand beseft.

Dan zegt men: Daar kunnen we niets tegen doen. Als de melkfabriek b.v. de melk slechter maakt, dan moeten we dat nemen, want we hebben geen andere keus.

Heeft u die niet? Kent u geen boer? Anders weigert u die melk te drinken totdat ^{2e} beter is. U bereikt dan heel wat, geloof mij.

In het verleden is er een actie geweest tegen slecht brood. De grote fabrieken hebben daarop hun procedure gewijzigd en leveren op het ogenblik een betere kwaliteit af. Ze is nog wel niet voldoende, maar ze is beter. En als de mensen weer weigeren dat brood te kopen, dan wordt ze nog beter.

Het is gewoon ons besef dat de dingen ons niet zonder meer worden opgelegd. Het besef dat al dat gedaas nog niet behoeft te betekenen dat wij anders worden, maar dat het ons de macht geeft om een nieuwe maatschappij in aanzijn te brengen.

Het zijn niet de acties waarmee je anderen dwingt. Mensen, die gedwongen worden, zijn de meest onbetrouwbare medestanders die je kunt vinden. Het zijn in feite vrienden die je beter als vijand zoudt kunnen hebben. Maar de mensen, die gaan begrijpen dat je op een andere manier kunt reageren dan gebruikelijk is en die dat niet doen omdat zij je vrienden zijn of omdat zij je leer aanhangen, maar gewoon omdat ze voelen dat dit voor hen prettiger, gezonder is, die mensen zijn de vernieuwers van deze tijd.

Vrees de Ruiters van de Apocalyps maar niet. Zij zijn spookbeelden die alleen degenen kunnen treffen die daarin geloven.

Vrees alle rampen die worden aangekondigd maar niet. Het grootste deel ervan zal nooit waar worden. En wat ervan waar wordt, kan alleen waar worden, indien ook u daaraan medewerkt. Realiseer u dat.

Bereidt u voor op de tijd die gaat komen door te aanvaarden dat u zichzelf moet zijn, dat u zelf moet denken, zelf moet werken, opdat u met een optimaal gebruik van uw innerlijke krachten, uw aanvoelingsvermogen in staat zult zijn u te handhaven daar waar de hele wereld roept dat het onmogelijk is geworden.

DE EZEL EN DE POOLBEER.

Er was eens een ezel die bijzonder trots was op zijn slagkracht. Aangezien hij tot nu toe aardig wat in puin had getrapt, meende hij dat hij het sterkste dier ter wereld was.

Nu was er ook een beer, die teruggetrokken in de ijzige koude, met de ezel meestal niet zoveel te maken had. Een enkele keer hadden ze wel eens op afstand samengewerkt, maar verder dan dat is het nooit gegaan. Zo ging het redelijk goed totdat de poolbeer tot ontdekking kwam dat er nog meer polen bestonden. En daarom besloot de beer zijn eigen kracht nog eens duidelijk te bewijzen aan de polen.

De ezel dacht: Als hij één pool heeft is dat meer dan genoeg; de rest is van mij. Dus begon hij te dreigen. De beer ging op zijn achterpoten staan en maakte een paar vriendelijke gebaren die prompt als dreigement werden uitgelegd.

Zo gebeurde het dan, dat de ezel zich voorbereidde om de beer tenslotte zijn plaats te wijzen. Maar de beer vond dat hij op de goede plaats was. En zo ontstond er schaakmat omdat geen van tweeën overtuigd was dat hij sterker was dan de ander.

Wie deze kleine fabel goed beschouwd, kan twee dingen onmiddellijk aflezen:

1. Als je een ezel bent, moet je je niet met een pool (beer) bemoeien.
 2. Als je een beer bent, moet je je niet met andermans beren bemoeien.
- Zo is op het ogenblik ook in de wereld de spanning opgebouwd.

Er zijn mensen, die voortdurend bezig zijn te wijzen op de dreiging die er bestaat ten aanzien van de vrije ontwikkeling in de socialistische volksdemocratie van een ander volk. Dat vinden ze onaanvaardbaar. Maar er zijn andere socialistische volksdemocraten die het juist onaanvaardbaar vinden dat men minder socialistisch en meer democratisch wil oordelen over een volksdemocratie. Zo staan ze elkaar in feite een beetje op te jatten.

Voor de ezel is dat niet zo gek, want misschien zijn er andere ezels die daardoor gemakkelijker meer wapens van hem kopen. En dat betekent een vermindering van zijn eigen sociale lasten ten aanzien van de werkloosheid in eigen gebied.

De beer meent, dat hij toch eindelijk zijn tanden moet laten zien. Want als hij zijn tanden en zijn klauwen niet goed laat zien, dan zou men kunnen aannemen dat hij niet sterk genoeg meer was en dan zouden misschien de schuldeisers komen om de verschillende beren, die de beer heeft gemaakt, te innen. En dat is niet de bedoeling.

U leeft in een wereld waarin dergelijke spelletjes ontzettend veel worden gespeeld. Als men vindt dat iets niet in orde is, dan probeert men een uitvlucht te vinden. Nederland bespaart met boekhoudkundige trucs; met andere woorden men bespaart niet, maar men doet alsof men bespaart door de verplichting aan te gaan het volgende jaar het dubbele te betalen.

Er zijn mensen, die religieus precies hetzelfde doen. Zij zeggen: Ja, de Heer is met ons. Op het ogenblik heeft Hij echter geen tijd, maar volgend jaar zal Hij een wonder doen. Dan zou het natuurlijk een wonder zijn, als dat wonder zou gebeuren. Want per slot van rekening, de wonderen zijn de wereld wel niet uit, maar ze worden meestal officieel niet meer gedaan

laat staan in kerken. Toch is er een voortdurende verwarring waardoor de mensen worden opgejaagd door allerlei stellingen die op zichzelf zinloos zijn. Wat is nu volgens mij belangrijk in deze dagen?

Allereerst geloof ik dat je leert zeer selectief te luisteren. Met andere woorden: laat elke woordenvloed aan je voorbij gaan tot iets je treft dat voor jou zinvol is. Probeer dan na te gaan hoeveel het voor jou betekent en neem dan niet aan dat je een ander nodig hebt om het uit te leggen. Want als je een ander daarvoor nodig hebt, dan weet je wel zeker dat er een betekenis aan wordt gegeven die voor jou betekenisloos is.

Wie de tekens kent, weet reeds dat er zeer vele groeperingen zijn die hun eigen taal ontwikkeld hebben. Als een politicus of een groot zakenman u precies vertelt hoe de zaken staan, dan heeft u het gevoel: ik gooi het in m'n pet, dan kan ik het later uitzoeken. Maar u heeft geen pet meer, want een heer draagt een hoed en een dame doet het anders. Dientengevolge kunt u het niet eens meer uitzoeken. U kunt natuurlijk een tolk nemen, maar tegen de tijd dat het vertaald is, hebben ze weer wat anders gezegd en dan bent u nog net zo ver. Het beste is dus: reageer alleen op de dingen die u zelf begrijpt.

Wat moet u doen in deze dagen, als u met grote griezelige problemen te worstelen heeft? Eerst even kijken naar degenen die ze voor u hebben gemaakt. Want geestelijke problemen krijgt u nooit vanzelf. Er is altijd wel een ander die ze u cadeau doet. En als een ander voor u geestelijke problemen veroorzaakt, dan komt dat doodgewoon omdat die ander daarin op de een of andere manier nut of zin ziet. Als u nu begrijpt wat voornut uw probleem voor de ander heeft, dan heeft u het probleem niet meer en blijft de ander met zijn problemen zitten. Nu weet ik wel, dat dat natuurlijk gezien de sociale problematiek niet helemaal aanvaardbaar is, maar het zou toch wel veel beter zijn.

Ik zou ook de belastingbetalers willen oproepen. Belastingbetalers van Nederland, begrijp waarvoor u belasting betaalt. Nederland is een land dat zo democratisch is dat elke groepering, die de staatsordening probeert te ondermijnen, daarvoor subsidie krijgt. Kijk, daar mag geen subsidie voor worden gegeven. Laten de mensen die dat willen daar zelf voor betalen, dan weten ze tenminste wat dat waard is.

Andere mensen zeggen weer: Wij moeten subsidie hebben om het culturele erfgoed te bewaren. Als je cultureel erfgoed alleen kunt bewaren door het te beveiligen op kosten van de gemeenschap tegen de gemeenschap, dan is het geen erfgoed meer, dan is het alleen maar belasting. Dus, realiseer u, belasting-betaler, waarvoor u betaalt.

Realiseer u even wat u allemaal betaalt. Misschien is het wel gek om dat zo te zeggen, maar vraag u toch eens een keer af: Hoeveel slikt de staat eigenlijk van uw borrel? Als u dat goed uitrekent, dan houdt u nog net drie dubbels per slok over; de rest is voor de staat in geld uitgedrukt.

Sigaretten zijn al tot het peukje in rook opgegaan voordat u eraan begint, als u het financieel bekijkt.

Koopt u een luxe apparaat, een televisie of radio, realiseer u wel even dat ongeveer een derde tot 40 % van hetgeen u ervoor betaalt door de staat wordt opgeslokt. Met andere woorden: u betaalt en het gaat met de staat met de muziek mee. Door u dat te realiseren kunt u nagaan wat de staat u kost en wat u daarvoor terugkrijgt. En dan pas kunt u een redelijke waardering geven voor de zorgen die de staat zegt aan u te besteden.

Met de kerken is het precies hetzelfde. Wanneer u naar de kerk gaat, moogt u van de kerk verwachten dat ze op de een of andere manier u innerlijke vrede geeft, een band met God. Is dat het geval, dan moogt u er gerust wat voor over hebben. Maar als u er naartoe gaat en voortdurend wordt

geconfronteerd met hel en verdoemenis zonder meer, dan moet u zeggen: Dat kan ik goedkoper krijgen. Daarvoor hoef ik alleen maar de wereld te bekijken en behoeft ik niet naar de kerk te gaan. U zegt dan tegen zo iemand: Preek op eigen kosten. En dan moet u eens zien hoeveel mensen plotseling anders preken.

Dit is natuurlijk een krankzinnige benadering van de vernieuwing als ik hier over kostenproblemen zit te praten. Maar eigenlijk is het waar. U betaalt namelijk het meest voor onzin die weinig zin heeft. Als u dat in de gaten krijgt, zult u misschien uw eigen manier van denken en handelen iets zinniger in elkaar zetten en dan zult u heel waarschijnlijk zeggen: Ik breng alleen offers voor die dingen waarin ik werkelijk zin heb. Dan wordt heel veel van het drijven in de maatschappij zinloos.

Nu moet ik toegeven dat er heel wat loze vissertjes zijn die een aasje uitgooien in de hoop dat ze hun financiële snoek eindelijk kunnen binnen halen. Maar als je zelf kunt bepalen wat de moeite waard is, dan is het niet zo erg als je er een keer in stinkt; dan is het één keer en nooit weer. Maar als je er een soort sociale verplichting van maakt, dan ben je in de aap gelogeed.

Nu is dit weer een zeer dierlijke term. Maar u moet wel begrijpen dat als u op die manier - en dat gebeurt steeds meer - in de aap bent gelogeed, u steeds meer voor aap staat ten aanzien van degenen die zich als brullende leeuwen voorstellen, terwijl ze waarschijnlijk ook meer hebben van een ander soort minder vorstelijke dieren. Laat u door deze dierentuin niet in de war brengen.

Vernieuwing in deze tijd betekent vooral weten waar het om gaat. Als Amerika zegt dat de dreiging in Polen groot, dan hebben ze voor een deel gelijk, maar ze gooien er altijd een paar schepjes bovenop, want ze moeten nog wat raketten kwijt.

Als Rusland vertelt dat het de hele wereld met rust wil laten, dan begrijp je ook dat je dat met een paar korreltjes zout moet nemen. Rusland wil de wereld met rust laten zolang de wereld gelaten aanvaardt wat Rusland wil.

Als je hoort dat het nodig is om intenser te geloven en meer ter kerke te gaan, dan moet je je wel even afvragen: waarom? Is het misschien omdat ze meer collectegelden nodig hebben of meer personeel? Soms lijkt dat daar wel een beetje op. Als dat het geval is, behoeft je er niet heen te gaan. Per slot van rekenig, waarom zou je je laten storen door allerlei kerkelijk gedoe, als je God overal kunt ontmoeten? En als je Hem niet kunt ontmoeten, ook niet in de kerk, waarom zou je je dan druk maken?

Leven is de kunst van het bestaan. Er zijn een hoop mensen die dat niet door hebben. Zij zeggen: Een bestaan is niet zonder meer een leven. Daar hebben ze groot gelijk in. Stel je je nu even voor dat je het zou durven bestaan om te bestaan. Niet door je heen en weer te laten slingeren door alles wat er om je heen is, maar door doodgewoon te zeggen: Ik besta en dat impliceert dat ik mijzelf ben, dat ik mij uit op de manier die voor mij de beste is en dat ik mij voor de rest niet druk maak. Vooral dat laatste zal veel mensen aantrekken in deze tijd. Dan kom je toch al heel gauw tot de conclusie dat het misschien wel eens beter zou kunnen zijn om minder te streven.

Iemand die streeft namelijk, is zo druk bezig met streven dat hij niet meer weet dat hij bestaat en geen leven heeft. Dan ben je bezig met de dingen die niet bereikbaar zijn.

Wat is het voor idioterie als je voortdurend bezig bent te streven naar vrede in de wereld, als je nog niet eens vrede kunt hebben en houden in eigen huis. Wat voor zin heeft het om naar gelijkheid te streven, als je heel goed beseft dat je anders bent dan een ander? Waarom zou je je bezig moeten houden met allerlei krankzinnige idealen die nooit waar

worden? Houd je gewoon bezig met de dingen die je kunt doen, dan komt er een ogenblik dat je daardoor anderen helpt om ook datgene te zijn wat ze zijn en hen daardoor ertoe beweegt om datgene te doen wat ze werkelijk kunnen doen. Misschien zijn er wel mensen die dit gek vinden. Maar er zijn zo van die problemen waarbij ik mij wel eens afvraag: waar maken jullie je druk over?

Er zitten nu al mensen te dubben op wie ze moeten stemmen. Als je niet weet hoe je moet stemmen, dan haal je er een pianostemmer bij; die heeft er verstand van. Per slot van rekening, alles wat je wordt beloofd is toch met de muziek mee. Stem dan meteen op de muziek af en zorg dat daar geen valse toon in zit.

Probeer gewoon reëel te zijn. Kijk door de reclame heen. Als u zo'n auto ziet met een mooie dame erbij, dan weet u zeker dat u die er niet bij cadeau krijgt. Als u kijkt naar dat mooie hotel in de reisprospectus, dan blijkt dat het er aan één kant inderdaad behoorlijk uitziet, maar de rest is maar zo zo. Begrijp, dat wat men u toont niet altijd datgene is wat bestaat.

Heeft u wel eens met verliefde mensen te maken gehad? Verliefde mensen worden door een instinct gedreven om hun beste kant naar voren te brengen. Ze zijn tollerant, charmant, opofferend enz. Als je ze ziet, dan denk je: daar gaan een paar engelen. Maar wacht totdat ze een jaar getrouwd zijn! Waarom? Waarschijnlijk omdat het het instinct van de dieren is om te pronken.

De pauw steekt zijn staart omhoog en de mens zijn goede manieren. Daar moet je dan even doorheen kijken. Als je je door al die schitterende pauweveren wilt laten imponeren, kun je zeggen: Het is mooi, vooral als ze er eens bij ritselen. Maar je moet niet denken: Het is mooi en er is iets mee, dus dat is voor mij. Je moet denken: Ik zal wel uitkijken, dadelijk zakt de staart weer en dan begint de ellende. De stem is niet om aan te horen. Kijk dus eerst eens door de ellende heen, dan zul je nog wel iets vinden waarvan je denkt: Nu ja, in 's hemelsnaam dat moet dan maar. Dan verwacht je er niets van en kan het meevallen.

De moeilijkheid bij de meeste mensen in deze tijd is, dat ze van iedereen van alles verwachten en daarom zijn ze steeds teleurgesteld omdat niemand aan die verwachtingen kan beantwoorden. Als je dat maar goed in de gaten houdt, verwacht je van niemand iets en dan valt het wel mee. Een meevaller is meegenomen in deze tijd. Er zijn teleurstellingen genoeg op allerlei gebied. Je moet altijd maar zo denken: wat een tegenvaller schijnt, kan een meevaller zijn. Om te spreken in de termen van een der hier aanwezige vakkundigen: Het kan zijn dat je net een volle tram voor je neus ziet wegrijden en dat je denkt: Nu moet ik een kwartier wachten. Maar de volgende tram zit er vlak achter en daarin kun je zitten.

Zo is het heel vaak in het leven. De schijnbare tegenvaller kan een meevaller zijn. Laten we dan uitkijken naar de meevaller en ons niet beklagen over de tegenvaller.

Als ik de politiek van tegenwoordig bekijk, dan is het net zuurkool maar zonder spek. Het spek daarmee hebben ze teveel geschoten daarom is er niets van overgebleven.

Als ik kijk naar de economie op het ogenblik, dan is het hutspot; het klapstuk is niet om aan te zien.

Als ik kijk naar de kerk, dan zeg ik: Dat is boerenkool maar zonder worst vanwege het celibaat. Daar zie ik ook niets in. Natuurlijk, degenen die het uitvoeren zijn jongens van de gestampde pot, dat weet ik wel. Maar soms zou het goed zijn om deze heren van de gestampde pot een stevige trap te geven. Kortom, een stamp precies aan de achterkant van het kruis, opdat ze ontdekken dat je ook door het kruis zalig kunt worden. Je hoeft ze niet meteen naar de eeuwige zaligheid te verwijzen, daar ko-

men ze trouwens toch moeilijk terecht, maar je moet ze gewoon duidelijk maken waar je aan toe bent.

Je moet ze duidelijk maken: mensen, ik ben een mens. Ik heb gezond verstand. Ik denk. Als je niet zo tot mij spreekt dat ik je kan begrijpen, dan kun je beter zwijgen. Als je beloften doet en je kunt ze niet waarmaken, dan kun je er zeker van zijn dat ik je dat zal verwijten en dat ik zal proberen om alles wat je onder valse voorwendsels hebt gekregen terug te nemen.

Het klinkt allemaal hard, maar als je in deze tijd probeert een beetje redelijk te zijn en niet zozeer denkt: wat zou ik daar beter van kunnen worden, maar begrijpt: ik moet zelf wat beter zijn, dan geloof ik dat je de verschillende ellendige perioden kunt overwinnen.

Misschien dat je dan boerenkool met worst krijgt, dat het spek terugkeert bij de zuurkool en dat het klapstuk plotseling varkensfricandeau is geworden.

Er is voldoende in deze wereld om elke mens een redelijk leven te verschaffen. Er zijn voldoende mogelijkheden in deze wereld voor elke mens om zichzelf bruikbaar te ontwikkelen zonder dat hij zichzelf geweld hoeft aan te doen. Er is altijd voldoende geestelijke kracht en energie in en rond deze wereld aanwezig om elke mens innerlijk een geestelijke bewustwording te laten doormaken. Als we dus de zaak moeten samenvatten:

Beschouw het gewoon als de moderne ontwikkeling die de klusjesman heeft vervangen door doe-het-zelf zaakjes. Doe zoveel mogelijk zelf, ook je denken. Doe je geloven zoveel mogelijk zelf en kies dan je weg zelf. Probeer daardoor in en voor de mensheid - jezelf zijnde - toch betekenis te krijgen. Dan is de vernieuwing volgens mij een aardig eind op weg. Dan weet je ook wat je moet kiezen met de verkiezing, al is er weinig te kiezen behalve wie je zal bedonderen. En dan weet je ook zeker dat de tijd die komt een betere en niet een slechtere wordt.

Als de mensen hun verstand gebruiken, als de mensen werken met hun innerlijke kracht, hun ziel, hun geest, dan kan het niet anders dan beter gaan. Het is juist omdat menigeen ook geestelijk zijn zitvlak voortdurend verbreedt dat de mensheid niet verder komt en steeds in de problemen is geraakt.

-:-

D R I E H O E K .

Driehoeken hebben natuurlijk een nadeel ten aanzien van een rechte lijn. Bij een rechte lijn kun je erover vallen. Bij een driehoek zijn er drie hoeken waaraan je je kunt stoten en bovendien drie lijnen waarover je je nek kunt breken. Het is dus een kwestie van uitkijken.

Aan de andere kant is de driehoek ons voorgesteld als het beeld van de goddelijke Werkelijkheid. God, zo zegt men, is een drieëenheid. Dat is een driehoek. Wij zouden dus kunnen zeggen: De scheppende Kracht heeft een driehoeksverhouding met de mensheid. Laten we dan begrijpen dat de Vader, de Zoon en de Geest niets anders zijn dan die hoeken waaraan wij ons stoten, als we proberen de werkelijkheid te benaderen.

Laten wij dan heel goed begrijpen, dat het niet gaat om de vorm, maar dat het gaat om de betekenis die iets voor ons heeft. Kunnen wij tot de ene God komen, dan hebben wij veel meer bereikt dan als we drie afzonderlijke personen nodig hebben die we proberen tegen elkaar uit te spelen, omdat we met God geen raad weten.

Datzelfde zie je in het leven.

Lieve mensen, of je er nu een driehoek of een vijfhoek bij haalt dat interesseert mij niet. Het enige dat belangrijk is, is dat je je niet stoot aan de situatie, dat je voortdurend meer eenheid vindt in de werkelijkheid en dat je leert de essentie als een geheel te zien en niet als iets dat alleen door alle gescheiden lijnen en hoekjes moet worden vertegenwoordigd.

Als jeleert terug te gaan naar de eenheid, dan is de driehoek misschien een symbool geworden omdat het niet meer gaat om de driehoek zelf, maar om het ziende oog dat in de driehoek staat: Het besef van de werkelijkheid dat binnen alle vormverscheidenheid aanwezig is.

-- 3 --

UITERLIJKHEID.

Altijd weer bouwt men façaden op het kermisplein dat de wereld heet. Altijd weer is buiten schittering en glans - daarachter duisternis en armoede.

De uiterlijkheden van deze tijd met al hun schijn van grootheid en bereiking zijn het symbool van een wereld, die leven wil in schijn. Maar in deze wereld is werkelijkheid noodzakelijk. Uiterlijkheden kunnen niet bepalend zijn. Uiterlijke schijn heeft niets te maken met de werkelijkheid van het leven.

Indien je wilt doordringen tot geestelijke krachten en geestelijke grootheid, dan moet je door de uiterlijkheden heen kijken. Dan moet je begrijpen waarom de uiterlijkheid zo wordt gehandhaafd en dan door het karakter van de duisternis en de armoede te ontleden kun je daarin licht brengen.

Licht brengen maar dan in naam van het grote Licht. Niet in naam van je eigen bereiking. Duidelijk maken de kosmische eenheid waarvan je deel bent, innerlijk deel. Dat is de enige methode om de uiterlijkheden van deze tijd terug te brengen tot wat ze zijn: de walse façade voor een land met toenemende armoede.

: - 3 - :